

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

I. Calvinistica Ecclesia diu nullam certam formam Ecclesiae habuit, sed neque adhuc habet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

plures quam vili alteri Episcopi, Prælati, Reges ac principes ex omnibus terræ partibus interfuerunt, hanc protestationem edit: Ecclesiam semper integræ fide custodiuisse id quod ab Apostolis accepit, qui ei regulam officiorum Ecclesiastico-rum tradiderint. A beatissimis S. Petro & Paulo, qui Romæ mortui quiescunt, ipsum modum sacrificii celebrandi accepisse, qui huc usque inuolabiliter sic conseruatus.

An ex tam infinita assistentium multitudine neminem putamus inuentioni huic, si humana & diabolica, ut impii isti loquuntur, ac non multo potius cœlestis ac diuina semper esse habita, contradictorum fuisse? At cœca hæresis nihilominus etiam nunc sacro sancto huic sacrificio, à prima ac posteriori Christiana antiquitate recepto atque approbato, obmurmurat. At qui non de nomine, sed de re ipsa disceptandum est: Arianis olim responsum fuit, οὐαὶ σοι, seu consubstantialis nomen, tamquam nouum & in sacris litteris inusitatum calumniantibus. Hoc illud sacrificium est, cuius mentio fit in Actis Apostolorum, quod nimis Apostoli sacrificio ac precationi intenti fuerint. Hoc illud est à Malachia prædictum sacrificium. Quod quidem S. Augustinus³ in sermonibus suis Missam appellat. Sermones vero hos non suppositios, sed ipsius Augustini genuinos esse, ipse Petrus Martyr fatetur. Siue ergo hoc sacrificium cum Græcis Liturgian, siue cum Armenianis Corben, id est, oblationem, siue Canonem universalem cum Æthiopibus, Corbano, id est oblationem, cum Ægyptiis, siue Alcorban, id est, Sacrificium, cum Arabibus, siue Missam cum Chaldaeis appelles; idem nihilominus erit sacrificium, quod in Ecclesia Dei semper celebratum fuit, & ad finem usque Mundi celebrabitur. Hæc illa sancta Missa est, cuius antiquissimus Gallicarum rerum scriptor Gregorius Turonensis tam saepe meminit; cuius ab Apostolis celebratae in Vaticana & Regum nostrorum bibliothecis formulae extant: qualis illa est S. Iacobii Apostoli, à Constantinopolitan Conilio ante mille annos pro authenticâ recepta, quam & nostris temporibus Ieremias Patriarcha protali agnouit, ut Crisius Lucheranus ipse in Turcogrecia sua facetur. Formulâ huius Græce conscriptam doctissimus vir R. P. Fronto Ducæus in Catharinæ Mediceæ bibliotheca vidit. Similis etiam à S. Marco Euangelista conscripta in quodam Calabriæ monasterio, Ordinis S. Basillii, reperta est.

Quod si prisorum Papistarum, ut vobis loco, testimonia vobis non satis faciunt; agite, primos vestros Caluinistas audite. Bullingerum inspicite, apud quem Missæ formula, ut ea post Apostolorum tempora visitata fuit, nostra plane per omnia similis, exstat. Ut Centuriatores taceamus, qui diuersis locis eandem similem omnino prodiderunt. Plura hac de re differere hoc loco nihil attinet, quum totum hoc argumentum à præstantissimis viris, Murerio, Richeomo, Bordeio, & aliis non minus docte quam copiose pertractatum, atque eius qui sacrificium hoc abolere conatus est, non error modo, sed & impietas clarissime ostensa sit.

DE PRIMA CALVINISTICÆ ECCLESIAE
forma, deque Mandatione Caluinistarum quæ postea Cœna dici
cœpit.

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

ARGUMENTVM.

- I. Caluinistica Ecclesia diu nullam certam formam Ecclesiæ habuit.
- II. De clandestinis Caluinistarum cœtibus.
- III. Formæ cœnæ Caluinistica, quæ Mandatione tum appellabatur. (uenit.
- IV. Narratio casus cuiusdam qui dum ea celebrature.
- V. Complures Caluinistæ Catholicos se simulant.
- VI. Derebus aliquot dubijs Protestantium in Germania & Geneuatium theologorum sententias exquirunt.

TAM fanætico spiritu animique incertitudine agebantur omnes illi, qui à Calvino seduci à vera Ecclesiæ semita exorbitabant, & in Francia circumcurserunt, ut nec quid facere, nec quam formam Ecclesiæ suæ dare vellent, satis constitutum haberent. Quisque cubiculum suum pro templo atque oratorio habebat, ibique quibus vellet modis Deo sacram faciebat, & si diis placet seruiebat: non aliter quam si nulla vñquam Christiana religio, nulli certi colendi ac precandi Deum Sacmentaque administrandi ritus existissent. Fideles illi Dei filios, vni & omnes veteres hæretici, S. Augustino notante, se iactabant. Quod si forte pauculos aliquot collegissent suosque fecissent, in speluncis locisque secretis conueniebant, non tantum ut suo modo sacra face-

L1 rent,

rent, verum etiam de religionis ejusque propaganda modis inter se conferrent. Ibi alii Saxoniam, alii Tigurinam, complures Genevensem Fidei Confessiones in medium producebant: sed sensim Calvinismus Lutheranismum multis parafrangis superavit. Calvinus enim et si Argentorati desidereret, oculos tamen undique circumferebat, ac scripta sua tam Latina quam Gallica, Fidei compendium continentia, circummissitabat. In quibus spargendis multi tanto ardebat fervore, ut nec rei familiari, nec vita etiam parcerent. Vix lucem aspicerat Calvini Catechismus, quem statim in omnes ferè linguas, Hebraicam, Græcam, Latinam, Italicam, Germanicam, Polonicam; Anglicam, Scoticam, Belgicam, & Hispanicam translatus fuit: ut scilicet omnibus nationibus novum hoc innotesceret Evangelium. Quæ res dici vix potest quantum animarum stragem dederit, eorum nempe qui glandes ambrofiae, putres lacunas rectari, stercus margaritis præferebant, & terram in Novatorum istorum, quam cœlum in SS, illorum Patrum speculo aspicere malebant.

II. Dum ita in occulto, metu legum, novæ religionis cultores delitescunt, erant inter eos qui Monitores (*Advertisseurs Gallice*) appellabantur, qui fratribus symbolum & locum in quo conventiculum habendum, & simiarum more aliqua religionis imitatio exprimenda esset, indicabant. At velut infastæ illæ & à reliquarum consortio exelusæ aves non nisi nocte circumvolitant, vixque ullum somnum ac quietem capiunt: sic quoque novitii isti Christiani cum maxime

*Quum tacet omnis ager sylvæ pictaque volucres,
Atque homines pecudeisque simul sopor altus habe-*

bant,
cœtus suos obibant. Quæ quidem res multis impudicis factis, ut quidam perhibent, occasionem dedit, spirituali charitate in carnalem amorem conversa. Fama certè ferebatur, precibus factis, lumina non secus atque olim apud Adamitas in Bohemia, extingui, tumque à singulis quam quisque vellet, comprimi. Hic quidem cœtum obeundorum mos, præsertim in vasta illa Parisiorum urbe, diu fuit usurpatus; atque inde, Monitorum illorum, tamquam amoris inter feminas & viros proxenatarum opera, multorum pudor vel fraus facta, vel vis illata. Audi quid Cayerus, testis in hac re fide dignus dicat: *Sentores, inquit, præser-*

tim in occultis ecclesiis, sub se Monitores quo/dam habe-

bant: querum tamen manus, ob multa que inde preva-

nerunt scandalis postea sublatum fuit. Vide quomodo illi Ecclesiæ exemplo, ad tempus aliasque occasionses se se accommodent, formamque mutent, ut & in multis aliis rebus. Quæ vero illa scandalata sint, addit Cayerus, Feminis scilicet nonnunquam unum locum pro alio fuisse indicatum, unde illæ in maxima pericula & angustias inciderint. Quod quidem exemplum, inquit idem Cayerus, bene considerandum est iis, qui sub precum prætextu noctu ita oberrare amant: quum interim à vera Ecclesia separati sint. Nec vero nocturnæ à D. Paulo habitæ prædicationes lucifugas hos excusare valent: quum Spiritus Sancti Ecclesiam semper gubernarit, & à pollutionibus ejusmodi integras servarit. Hæc Cayerus, qui sane plura sibi comperta, addere potuisset. Porro ne cœtus ejusmodi facile deprehendantur, eis habendis dominus quam commodissime sitæ, multisque pseudothyris instrutæ eliguntur, ut nec ingredientes facilè notari, & superveniente perieulo tanto facilius elabi possint. Minister vero qui concionem habet, fritillum & chartas lusorias in promptu habet, periculum lusus prætextu discusfurus. ut Luperaltus cum Lutheranis aliquot Lutetiae deprehensus fecit. Melius illi atque honestius, qui calculis computatoriis ac rationum liris ad eam rem abutantur.

III. In his cavernis locisque occultis novelli isti Christiani initio formam aliquam Cœnæ cōmenti sunt, quam mandationem appellantur, à Calvino primum iis traditam, quos in Crotellæ speluncis decebat, antequam feliciter ordinem illum & modum Cœnæ celebrandæ, qui in Calvinisticis eostibus jam observatur, præscripsisset, quod denum factū est Anno MDLVI. quo Catechismū suum absoluit & foras dedit. Sed formam hujus Mandationis videamus, ab iis mihi narratā qui ipsi interfuerunt. Primo è cœtu aliquis ad id deputatus loca quædam ex S. Scriptura, in quibus Eucharistia agitur, è libro legit. Inde Missam tanquam diaboli inventum, multis conviciis & horrendis blasphemis proscindit ac detestatur. Tandem, Mei fratres, inquit, panem Domini, in memoriam passionis & mortis ejus, manducemus. Tum ubi mensæ fratres assederunt, idem panem frangit, ac singulis buccellam porrigit, quam illi alto silentio & profunda in speciem devotione manducant. Eodem modo calix per fratrum manus circumfertur. Post hæc idem Deo gratias agit pro eo quod Papismi abusus & errores ipsi cōmonstrarit;